

Det vil derfor uden tvivl betyde en lettelse for alle nyansatte bibliotekarer og biblioteksassistenter, såfremt der organiseres en systematisk undervisning i bibliotekskundskab, og det vil for bibliotekernes rationelle administration være en stor fordel, at alle ansatte har en fundamental uddannelse i det fag, hvori de virker, således at der bliver mulighed for gennemførelse af en vis standardisering dels inden for det enkelte bibliotek og dels inden for det samlede biblioteksvæsen, og således at man opnår, at den enkelte ansatte, mere end det nu er tilfældet, får sans for helheden i bibliotekets forvaltning.

Spørgsmålet om, hvilke veje man burde gå for at få etableret en biblioteksteoretisk undervisning for de videnskabelige og faglige bibliotekers personale, har, som allerede nævnt, været genstand for drøftelse i mange år, og i erkendelse af, hvilke krav der efter krigen ville blive stillet til forskningsbibliotekerne, anmodede rigsbibliotekar Svend Dahl i 1943 Bibliotekarsammenslutningen for de videnskabelige og faglige biblioteker om at lade nedsætte et udvalg, der skulle undersøge „Spørgsmålet om Muligheden af at etablere en teoretisk Uddannelse indenfor de videnskabelige Bibliotekers Område“. Dette udvalg afgav betænkning i 1946, men intet af de fremsendte forslag skønnedes dog egnet til gennemførelse, og for at indhøste erfaringer med hensyn til spørgsmålet organiserede Rigsbibliotekarembetet i 1950 et forsøgskursus for yngre bibliotekarer ved Det kgl. Bibliotek og Universitetsbiblioteket. Kursuset, der var frivilligt, var på ca. 150 timer og havde ca. 15 deltagere.

Den i 1949 stiftede Sammenslutning af danske videnskabelige og faglige biblioteker optog ligeledes uddannelsesspørgsmålet på sit program, og et af sammenslutningen nedsat udvalg udarbejdede en plan for et kortere, mere teknisk betonet grundkursus i bibliotekskundskab især for assistenter og bibliotekarer ved de mindre specialbiblioteker. Det første af disse kursus afholdtes 1952—53, og udgifterne hertil blev afholdt på Rigsbibliotekarembetets budget. Kursuset blev en stor succes, og tilgangen var så stor, at man allerede næste år måtte etablere en gentagelse, og i indeværende år har man afholdt endnu et grundkursus med

deltagere fra både store og små forskningsbiblioteker.

Den overraskende store tilslutning og den tilfredshed, der fra alle sider blev ytret med kurserne, medførte, at den nævnte forening har udarbejdet et videregående program for en mere omfattende undervisning, og i dette inkorporeredes de af Bibliotekarsammenslutningen for de videnskabelige og faglige biblioteker i samarbejde med Grafisk Højskole arrangerede kurser i bogtypografi, reproduktionsteknik m. v., et kursus der ligeledes, skønt eleverne her måtte betale en ikke ubetydelig afgift, havde haft udmærket tilslutning.

Den nye kursusplan omfatter, som det vil ses af vedlagte cirkulære, undervisning i de fag og faggrupper, der i øjeblikket skønnes mest nødvendige, og den vil i det store og hele give et indtryk af en kommende biblioteksskoles opgaver, forsåvidt de videnskabelige og faglige biblioteker angår.

Selv om man vil kunne opnå bevilling til gennemførelse af en udvidet kursusordning, vil en sådan dog ikke i det lange løb kunne tilfredsstille de krav, som allerede i dag stilles til bibliotekerne, og der er efter mit skøn ingen tvivl om, at tiden nu er inde til at bringe forskningsbibliotekernes uddannelsesspørgsmål ind i faste rammer og løse det ved at oprette en højere læreanstalt svarende til dem, der haves for andre erhverv.

I betragtning af det forholdsvis lille antal bibliotekarer og biblioteksassistenter, der hvert år ansættes ved de videnskabelige og faglige biblioteker, vil det næppe, allerede af økonomiske grunde, være forsvarligt at foreslå oprettelsen af en særlig statslig biblioteksskole for denne biblioteksgruppe, og i betragtning af den nære forbindelse, der herhjemme er mellem alle bibliotekstyper, og når henses til, på hvor store områder de videnskabelige og faglige biblioteker og folkebibliotekerne har fælles problemer og anvender den samme teknik, vil det, så vidt jeg kan se, være det mest hensigtsmæssige, at man nu, da Statens Biblioteksskole, der med sin nuværende struktur i det store og hele kun kan være en læreanstalt for folkebibliotekarer, står overfor en ændring, opretter en Undervisningsministeriet direkte underlagt højere læreanstalt, Danmarks